

Ćwiczenia – mowa bezdźwięczna

Ćwiczenia zwiększające napięcie mięśniowe narządów artykulacyjnych (policzków, warg, języka):

- parskanie,
- cmokanie wargami,
- grę na grzebieniu i harmonijce ustnej,
- mruczenie melodii,
- masaż warg i języka,
- nadymanie policzków i wstrzymywanie powietrza zakończone silnym parsknięciem.

Ćwiczenia słuchowe:

Ich istotą i celem jest doprowadzenie do umiejętności słuchowego różnicowania głosek bezdźwięcznych i ich dźwięcznych odpowiedników.

Uświadamianie dziecku udziału więzadeł głosowych przebiega w następującej kolejności:

- tłumaczenie zjawiska dźwięczności na samogłoskach wymawianych przez logopedę,
- porównywania swojej wymowy samogłosek z wymową logopedy,
- obserwacji (u siebie i u logopedy) różnic występujących w trakcie wymawiania następujących głosek parami: b - p; d - t; z - s; dz - c;
- uświadomienie różnic między głoskami dźwięcznymi i bezdźwięcznymi, rozpoczynając zawsze od głosek łatwiejszych „f” - „w”;
- uzmysłwienia sobie przez dziecko różnic pomiędzy tymi głoskami dźwięcznymi i bezdźwięcznymi na podstawie wrażenia czucia i wibracji u logopedy i u dziecka, jeżeli któraś z par opozycyjnych jest przez nie realizowana; wrażenia te można uzyskać w wyniku przyłożenia dłoni do krtani lub położenia jej na szczycie głowy.
- zrozumienie przez dziecko tej różnicy jest porównanie siły strumienia powietrza na zewnętrznej powierzchni dłoni przy artykulacji głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych (przy pierwszych wyraźniej odczuwa się ślad powietrza).